آینه‌های روبه‌رو

چند نکته درباره یک فیلم

ترجمه: نیلوفر امرایی

■ این روزها فیلم «جدایی نادر ازسیمین» در کشور فرانسه، ترکیه و انگلستان در حال اکران است.همچنین کارگردانش اصغر فرهادی برای اقامت چند ماهه وارد آلمان شده است. قطار موفقیت‌های این فیلم ادامه دارد.

بررسی حریم خانواده

رویترز، ادی اسمیت: نادر و سیمین در آن سوی آب‌ها زندگی می‌کنند و فیلم از دنیایی روایت می‌شود که حتی زنانش در خانه هم حجاب دارند (البته احتمالا تنها در سینما) اما دست آخر گره‌ای برای مخاطب‌اش ایجاد می‌کند که هر جای دنیا فهمیدنی است، تلاش یک زوج برای تربیت کودکی که قرار نیست دروغ بگوید. اما این رویه اصلی داستان نیست، اصغر فرهادی کارگردان ایرانی که پیش از این هم بحث اخلاق و نوعی از فلسفه زندگی اخلاقی دنیای مدرن و امروزی را در فیلم‌هایی مثل درباره الی به تصویر کشیده بود، این بار سراغ یک خانواده بحران‌زده رفته است. درست در زمانی که هیچ‌کس انتظارش را نداشت، اصغر فرهادی به طور معناداری خارج از چارچوب سانسور با فیلم جدایی نادر از سیمین به بیان بحران اخلاقی به شیوه خودش می‌پردازد. او در این فیلم در ابتدا به یک جدایی ظاهرا ساده می‌پردازد. در منظر اولیه این یک روایت ساده است که در عین سادگی از پیچیدگی‌های اجتماعی، اخلاقی و روانی بسیار عمیقی برخوردار است.

درامی پیچیده

ورایتی، آلیسیا سایمون: «جدایی نادر از سیمین» را باید بهترین فیلم کارنامه نه چندان بلند فرهادی تا به امروز شمرد؛ درامی پیچیده و جان‌دار از حیث فرم، که چالش‌های اخلاقی جامعه امروز ایران را به تصویر می‌کشد. داستان بحث‌برانگیز اصغرفرهادی با مبنا قرار دادن مضامینی چون طبقات اجتماعی، جنسیت، عدالت و شرافت انسانی، به خوبی از پس وصف حال جامعه امروز ایران، از دریچه نگاه یک خانواده متوسط شهری که در غوغایی از تضادها و نابرابری‌ها گرفتار شده‌اند، بر می‌آید. در واقع وقتی «جدایی نادر از سیمین» را با فیلم پیشین فرهادی «درباره الی» قیاس کنیم، تصویر روشن‌تری از سینمای این کارگردان پیش رویمان ظاهر می‌شود، فیلمی به همان اندازه دقیق و مملو از جزییات و در عین حال چالش‌برانگیز. فرهادی به نظر در نوشتن این فیلمنامه هم سراغ تجربه‌های شخصی‌اش رفته است، او از دو طبقه اجتماعی حرف می‌زند که هر یک را با موتیف‌های خودش در این فیلم به تصویر کشیده است، در واقع می‌توان رویارویی این دو طیف با دو سبک زندگی را اینجا و در مقابل یکدیگر دید و اینکه در نهایت همه آنها باید تصمیم‌های مشابهی بگیرند.

«گران پاله» میزبان هزاران نفر از دوستداران «آی‌وی‌وی»

اعتراض نمادین به اژدهای سرخ در پاریس

اختتامیه نمایشگاه آنیش کاپور با استقبال چند هزار نفری روبه رو شد. عکس: شرق

پرویز براتی، پاریس: غروب پنجشنبه ۲۴ ژوئن (دوم تیر) صف طویل مقابل «گران‌پاله»، بازدیدکنندگان بنای «یادبود سرباز گمنام» واقع در میدان شارل دوگل پاریس را گیج کرده بود. بنای سرباز گمنام و میدان کنکورد در نزدیکی آن، همیشه جزو شلوغ‌ترین نقاط پاریس است؛ اما این بار گران پاله، ساختمان نمایشگاه‌های متغیر پاریس، شلوغ‌تر از این دو مکان بود. ساختمان زیبا و مجلل گران پاله که در سال ۲۰۰۷ میزبان آنسل کیفر (Kiefer)، سال بعد از آن ریچارد سرا (Serra) و در ۲۰۱۰ کریستین بولتانسکی شده بود، امسال به آنیش کاپور، هنرمند برجسته بریتانیایی هندی‌تبار اختصاص یافت. این سازه زیبای سبک آرنوو (Art Nouveau) در سال ۱۹۰۰ ساخته شده است؛ با این حال همواره محل نمایش هنر پیشرو و جنجالی معاصر و مدرن بوده است. با اینکه بر سردر گران پاله، عکس بزرگی از آنیش کاپور به چشم می‌خورد، اما این جمعیت بیشتر برای بازدید از چیدمانی به این محل آمده بودند که هر چند اثر کاپور است اما به آی‌وی‌وی هنرمند چینی تازه از زندان جسته، تقدیم شده است. مهم‌تر از همه اینها، آزادی آی‌وی‌وی درست یک روز قبل از اختتامیه نمایشگاه کاپور بود. تا ساعت ۲۲ به وقت محلی،گران پاله شاهد ورود و خروج دست‌کم ۱۰ هزار نفر از دوستداران آی‌وی‌وی و حامی معنوی او یعنی آنیش کاپور بود. صف هواخواهان هنر مستقل تا کنار میدان شارل دوگل کشیده شده بود و نکته جالب این بود که صفی مشابه آن و در ادامه‌اش تا داخل گران پاله ادامه داشت. حوالی نیمه‌شب بود که کاپور به گران وارد شد و به این ترتیب اختتامیه نمایشگاه او عملا به جشن شادمانی آزادی آی‌وی‌وی مبدل شد. آنها که وارد گران پاله می‌شدند، ابتدا محو جسارت و توانایی کاپور در ساختن لوویاتان (Leviathan) می‌شدند؛ چیدمانی کره‌ای شکل به ارتفاع ۳۵متر که به رغم سادگی ظاهری خیلی‌ها را پای خود میخکوب می‌کرد. لوویاتان به واقع شاهکاری در هنر مفهومی است که به رغم سادگی، مفاهیم عمیق فلسفی را در خود دارد. اثر کاپور از جنس پی‌وی‌سی و فلز است.

زمانی که کاپور پا به گران پاله گذاشت، جمعیت او را در برگرفت. نزدیک شدن به او بسیار دشوار بود. وی در سخنانی کوتاه و صمیمانه با حاضران از آزادی آی‌وی‌وی ابراز خرسندی کرد. لحظاتی بعد در پاسخ به سوال خبرنگار «شرق» که نگاهش به تقارن آزادی آی‌وی‌وی با اختتامیه نمایش لوویاتان چیست، گفت: «این یک تقارن منحصر به فرد و عجیب است. لوویاتان در حالی آخرین روز نمایش خود را سپری کرد که آی‌وی‌وی هم آخرین روز زندان را پشت سر گذاشت. او مصداق کامل یک هنرمند بی‌باک و بزرگ است و من خوشحالم که در روزهای برپایی نمایشگاهم همواره به او فکر می‌کردم. تقدیم این نمایشگاه به این هنرمند، کمترین کاری بود که می‌توانستم برای او انجام دهم.»کاپور در ادامه این گفت‌وگوی کوتاه با «شرق»، ضمن ابراز تاسف بسیار شدید از برخوردهای دوگانه دولت چین با آی‌وی‌وی اضافه کرد: «از آزادی آی‌وی‌وی خوشحالم، اما این اقدام دولت چین مایه تاسف است که او را مجبور به اعتراف کرده و از هنرمندی بیمار، وثیقه سنگین دریافت کرده است.» اشاره کاپور به این مساله بود که آی‌وی‌وی، روز چهارشنبه ۲۳ ژوئن تنها پس از اعتراف به فرار مالیاتی و به دلیل بیماری از زندان آزاد شده بود.

بازداشت این هنرمند و فعال سیاسی به اتهام جرایم اقتصادی در ماه آوریل امسال نه تنها بازدیدکنندگان گران پاله، که اعتراض فعالان حقوق بشر و هنرمندان بسیاری را از کشورهای اروپایی، آمریکایی و آسیایی برانگیخته است.

چیدمان آنیش کاپور در نوع خود یک یادمان فراموش‌نشدنی است و مفاهیم عمیق روان‌شناختی و فلسفی را ارایه می‌دهد. فضایی اشغال‌شده توسط فضایی دیگر که گویا جایی را برای تنفس فضای میزبان باقی نمی‌گذارد. بازدیدکنندگان وقتی درون این حجم غول‌آسا پا می‌گذارند، ابتدا خود را می‌یابند؛ پیش از آنکه فرم استثنایی و زیبای بصری آن را کشف کنند. مخاطب با رفتن درون این حجم معمارانه بی‌نظیر، دست به تجربه‌ای بی‌نظیرتر می‌زند. لوویاتان همان هیولای بزرگ دریایی است که در کتب عهد عتیق بارها و بارها نامش به میان آمده است. یکی از نگهبانان دروازه‌های دوزخ. دشمنی که باید توسط برگزیدگان خداوند به عقب رانده و مهار شود. توماس هابز، فیلسوف نام‌آور بریتانیایی در سال ۱۶۵۱ میلادی در کتابی به نام «لوویاتان» به معرفی ساختار، اشکال و مواد شکل‌دهنده جامعه، قدرت و مشروعیت حکومت می‌پردازد. کتاب هابز، به عنوان اولین، مهم‌ترین و تاثیرگذارترین منبع تئوری در زمینه قواعد اجتماعی و فلسفه سیاسی شناخته شده است. هابز نیز معتقد است قدرت به مانند هیولای لوویاتان انسان را در خود محبوس می‌کند.

کبوتر صلح در دهان اژدهای سرخ

چین همواره و در تمام زمینه‌ها خبرساز بوده؛ از ایجاد محدودیت‌های شدید اینترنتی برای شرکت قدرتمند گوگل گرفته تا هشدارهای پی درپی سیاستمداران این کشور به تلویزیون‌های چینی در زمینه استفاده از واژگان انگلیسی و فشار بر رسانه‌های خصوصی، از فشار بیش از حد برفرهنگ غنی مردم تبت گرفته تا سرکوب اویغورهای بی‌دفاع. آی‌وی‌وی برای همه مردم چین نام شناخته شده‌ای است؛ کارگردان هنری مراسم افتتاحیه و اختتامیه بازی‌های جهانی المپیک ۲۰۰۹ در پکن. وی چند ماه بعد از موفقیت درخشانش در اجرای برنامه‌های هنری المپیک به یکی از منتقدان عملکردهای اجتماعی و فرهنگی حکومت چین تبدیل شد و تاوانش را نیز پرداخت کرد، ضرب و شتم شدید توسط افراد ناشناس به حدی بود که دچار نوعی ضایعه مغزی شد. دستگیری آی‌وی‌وی باعث نگرانی همکاران، وکیل و بسیاری دیگر از دست‌اندرکاران هنر جهان شده است. گالری معتبر ساچی، انجمن بین‌المللی مدیران موزه‌ها (MoMA)، موزه ملی هنر مدرن فرانسه و گالری تیت مدرن لندن که چند سال پیش میزبان اثر مفهومی «تخم گل‌های آفتاب‌گردان» آی‌وی‌وی بودند با افتتاح یک بخش ویژه در وب‌سایت‌های خود به حمایت از این هنرمند برجسته چینی پرداخته‌اند اما هنر آی‌وی‌وی تفاوت زیادی با کلام او دارد. وی هنرمند مفهومی است و آثار بسیاری را در زمینه چیدمان در جهان به نمایش گذاشته است. مهم‌ترین اثر مفهومی این هنرمند چینی «تخم گل آفتاب‌گردان» در اکتبر ۲۰۱۰ میهمان گالری تیت مدرن لندن بود؛ صدها میلیون تخم گل آفتاب‌گردان ساخته‌شده از جنس پرسیلن یا همان ماده اولیه سرامیک. این مجموعه عظیم ساخته شده توسط اهالی شهر کوچکی به نام ژنیک دژنگ باعث جلب توجه بسیاری از کارشناسان هنر مفهومی جهان شد. تمامی این تخم‌های سرامیکی تک‌تک توسط ۱۶هزار لعاب‌کار و هنرورز چینی با قلم‌مو و لعاب رنگ شد تا کاملا شبیه به تخم‌های آفتاب‌گردان شود؛ میلیون‌ها تخم آفتاب‌گردان سرامیکی که نمایانگر جمعیتی انبوه و کثیر در کشوری است به نام چین.

گفتار

جانمی‌زنم

حمید متبسم
نوازنده وآهنگ‌ساز

■ من از کودکی به دلیل ارتباط عمیق خانواده‌ام با اشعار بزرگان، به طور مستمر گوشم مدام در معرض شنیدن آثار بزرگان بوده است. به خصوص که برادر بزرگ‌ترم شعر می‌گفت و اشعارش در مجله فردوسی چاپ می‌شد و به واسطه او ارتباط عمیقی با شعر پیدا کردم.از همان دوران دوست داشتم کارهایی روی آثار شعر نو فارسی بسازم و این حس را در مورد اشعار فردوسی بزرگ نیز در خودم احساس می‌کردم. این حس تا سال‌های اخیر که مجال این کار به وجود آمد با من بوده است. شعر نو، پیام نو و حرکت نو دارد؛ به همین دلیل در آلبوم «به نام گلسرخ» که براساس شعر نو ساخته شده از تکنیک و باطنی متفاوت با سایر آثارم در آن بهره گرفته‌ام. همچنین در زمینه استفاده از ابزار موسیقی ایرانی نیز این تفاوت دیده می‌شود و از ساز هندی نیز در کار بهره گرفته‌ام. در واقع آنچه در آلبوم «به نام گلسرخ» اتفاق افتاده؛ مبتنی بر شعر شفیعی‌کدکنی بوده است. آلبوم «پنجره‌ای به سوی آفتاب» شامل سه‌نوازی من، امامیار حسن‌اف و پژمان حدادی است. این کار به صورت تجربی و در همنوایی با فرهنگ‌های دیگر به وجود آمده است. ابتدا آشنایی پژمان حدادی با امامیار حسن‌اف که مدتی از سکونت او در آمریکا می‌گذشت، اتفاق افتاد و به واسطه حدادی، من نیز با حسن‌اف آشنا شدم تا زمینه همکاری‌های‌مان فراهم شود. ابتدا ما کنسرت‌هایی را در آمریکا و اروپا داشتیم و سپس به ایران آمدیم و در تالار وحدت، این برنامه را اجرا کردیم. در نهایت نیز پس از پخته‌تر شدن این کار، آن را به صورت زنده که البته بداهه نیز در آن وجود داشت در استودیو ضبط کردیم. آنچه در این آلبوم می‌شنوید نتیجه چنین تلاشی است. من معتقدم آهنگساز ابتدا باید شعر را به خوبی درک کند تا درون او جوششی به وجود بیاید و ملودی را خلق کند. ببینید در شعر فردوسی نیز زبان فارسی سلیسی جاری است که من بسیاری از مواقع آن را نمی‌فهمم؛ آیا این اشکال از من است یا از فردوسی؟ من نه‌تنها از کم بودن تعداد مخاطبانم واهمه ندارم بلکه جا هم نخواهم زد. اگر موسیقی ساختار درست خودش را داشته باشد باعث تحول و اثرگذاری مثبت در مخاطب نیز خواهد شد.

*** بخشی از صحبت‌های این هنرمند در جلسه نقد آثارش**

www
sharghnewspaper
ir

اطلاعیه مهم

قابل توجه صاحبان محترم مؤسسات انتشاراتی و مطبوعاتی ، فرهنگی و هنری

نظر به این که به موجب مقررات قانون مالیات های مستقیم ، درآمدهای حاصل از فعالیت های انتشاراتی و مطبوعاتی ، فرهنگی و هنری مراکز فوق از پرداخت مالیات معاف است ، به اطلاع می رساند ، برخورداری از تسهیلات مذکور مستلزم رعایت شرایط و ترتیبات قانونی ذیل خواهد بود :

۱-ثبت نام و یا تکمیل مراحل ثبت نام :

مؤدیان فوق با مراجعه به ادارات امور مالیاتی محل فعالیت خود و تکمیل دفترچه ثبت نام نسبت به دریافت شماره مالیاتی اقدام نمایند .

۲-نگهداری و ارائه دفاتر قانونی

۳- تسلیم اظهارنامه ، ترازنامه و حساب سود و زیان حداکثر تا چهارماه پس از سال مالیاتی به اداره امور مالیاتی ذیربط (به عنوان مثال مهلت تسلیم اظهارنامه مالیاتی عملکرد سال ۱۳۸۹ پایان تیرماه سال ۱۳۹۰ می باشد)

۴- کسر و پرداخت مالیات اشخاص ثالث (حقوق و تکلیفی)

۵- ارائه مجوز فعالیت صادره از مراجع ذیصلاح به اداره امور مالیاتی ذیربط .

لذا از صاحبان محترم مؤسسات انتشاراتی و مطبوعاتی ، فرهنگی و هنری تقاضا دارد با رعایت تکالیف و مقررات فوق ، سازمان امور مالیاتی کشور را در اجرای امر خدمت رسانی به مودیان یاری نمایند .

ضمنا مراجع ذیل آماده ارائه هرگونه راهنمایی و پاسخگویی به سئوالات شما عزیزان خواهند بود :

الف) دفتر خدمات مودیان مستقر در ستاد سازمان ، شماره تلفن :۳۳۹۶۷۰۵۲، ۳۳۹۶۷۰۵۱

ب) تلفن گویای ۱۸۲۲

ج) واحدهای مشاوره و پاسخگویی مستقر در ادارات کل امور مالیاتی

د) مراجعه به سایت www.intamedia.ir

روابط عمومی سازمان امور مالیاتی کشور